

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

Γ' ΤΑΞΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

Σάββατο, 3 Νοεμβρίου 2018

«Το ντόπινγκ του καταναλωτισμού»

Καθημερινός ενημερωτικός βομβαρδισμός για εβδομάδα εκπτώσεων, άνοιγμα καταστημάτων και την Κυριακή και συνεχή διαφημιστικά μηνύματα για καταναλωτικά αγαθά και προσφορές κάθε είδους. Ένα φαινόμενο που **αιχμαλωτίζει** το αγοραστικό κοινό στο πάθος της σπατάλης, ερεθίζοντας τις αγοραστικές του επιθυμίες και φενακίζοντάς¹ το με διάφορα μέσα και τεχνικές, ώσπου το εγκλωβίζει σε έναν κυκεώνα άχρηστων και περιττών αγορών.

Πράγματι, τα περισσότερα άτομα και κυρίως οι γυναίκες, που θεωρούνται καλύτεροι καταναλωτές, αδυνατούν να αντισταθούν στις πιέσεις, στα μέσα και στις τεχνικές που μετέρχονται οι διαφημιστές, οι οποίοι με ύπουλο και συνάμα **διακριτικό** τρόπο, πουλάνε όνειρα και κατασκευάζουν επιθυμίες, πετυχαίνοντας να ασκήσουν ψυχολογική πίεση στον καταναλωτή, αφού του προκαλούν «πλύση εγκεφάλου» και τον οδηγούν σε σύγχυση.

Δεν είναι όμως μόνο τα διαφημιστικά κόλπα και οι τεχνικές υποβολής του υποσυνειδήτου που συντείνουν στην ενίσχυση αυτής της καταναλωτικής μανίας που διακρίνει τον σύγχρονο άνθρωπο, αλλά και η ανάγκη ορισμένων να γεμίσουν την άδεια τους ζωή, το εσωτερικό τους **έλλειμμα** και το υπαρξιακό τους κενό με κάποια υποκατάστατα υλισμού. Είναι και μια ανιομανία² (ψυχαναγκαστική καταναλωτική συμπεριφορά) που οδηγεί σε έναν φαύλο κύκλο καταναλωτικής υστερίας και φρενίτιδας. Και δεν είναι τίποτε άλλο από μια εμμονή και μια εξάρτηση που οφείλεται εκτός των άλλων σε μια αίσθηση πλασματικής συναισθηματικής πληρότητας και **εφήμερης** ευτυχίας που επαναλαμβάνεται ασυνείδητα στο διηνεκές του χρόνου.

Πρόσφατες έρευνες, έδειξαν πως η υπερκατανάλωση είναι μια εναλλακτική μέθοδος προκειμένου να υπερκεράσουμε τα βαθύτερα προβλήματά μας, ενώ τα υλικά αγαθά αποτελούν παρηγορητικά υποκατάστατα της πραγματικής ανάγκης μας για επικοινωνία και ουσιαστική επαφή. Το υπερκαταναλωτικό άτομο αντιμετωπίζει κάθε αγορά του σαν ένα

¹ φενακίζω: εξαπατώ

² ανιομανία: η μανία για αγορές

βάλσαμο παρηγοριάς και ανακούφισης ή σαν τον καταλύτη της στρεσογόνου κατάστασης που βιώνει στην **ανιαρή** καθημερινότητά του. Γιατί, όντως, η «αγοραθεραπεία» προκαλεί μια έντονη και ηδονική ευφορία που ναρκώνει κάθε μηχανισμό αντίστασης στον άκρατο καταναλωτισμό.

Επίσης, ξεγελιόμαστε πως η κατοχή υλικών αγαθών ενισχύει την αυτοεικόνα μας, καλύπτει την ανάγκη για επίδειξη και προσδιορίζει την κοινωνική μας ταυτότητα. Και ως μικροοϊκοί αλαζόνες κατακλυζόμαστε από την ιδεοληψία πως η υπερβολική κατοχή υλικών αγαθών εξασφαλίζει την απόλυτη ευτυχία, προσωπική και οικογενειακή, προκαλώντας, παράλληλα, μια αίσθηση υπεροχής έναντι αυτών που δεν διαθέτουν ισάξιο υλικό πλούτο και ανάλογη οικονομική ευχέρεια.

Οφείλουμε, όμως, να συνυπολογίσουμε τις συνέπειες, οι οποίες είναι επιζήμιες για το άτομο και την κοινωνία και συχνά μη αναστρέψιμες. Καταρχάς, οι οικονομικές αντοχές ασφυκτιούν με άμεση απόρροια τον εργασιακό εγκλωβισμό και κατ' επέκταση τον σωματικό, ψυχικό και ηθικοπνευματικό εξανδραποδισμό μας. Το σημαντικότερο, όμως, είναι πως επιδιδόμενοι σε ένα ξέφρενο κυνήγι ύλης δεν μας μένει πλέον χρόνος για μια ουσιαστική ακρόαση και επαφή με τον διπλανό μας, ένα χαμόγελο στον συνάνθρωπό μας, μια αγκαλιά στα αγαπημένα μας πρόσωπα, αλλά παραμένουμε καταδικασμένοι σε έναν ασφυκτικό κλοιό απομονωτισμού.

Μοναδική λύση για να βγούμε από τους λαβύρινθους του καταναλωτισμού είναι να ανακαλύψουμε τους κρουνούς της πραγματικής ευτυχίας, ως αντίδοτο στην καταναλωτική φρενίτιδα και να απεξαρτηθούμε από σύνδρομο του καταναλωτισμού, ώστε να μην εξαντλούμαστε στο αέναο παιχνίδι του υλικού ευδαιμονισμού. Να αντισταθούμε στις στρατηγικές της διαφήμισης και να συνειδητοποιήσουμε πως είναι αδύνατον με την αγορά ενός προϊόντος να οικειοποιηθούμε και το ιδανικό περιβάλλον που έμμεσα μας υπόσχεται. Οφείλουμε να ιεραρχήσουμε τις ανάγκες μας και να διακρίνουμε τις πραγματικές από τις πλασματικές, θέτοντας όρια στο αίσθημα ανικανοποίητου που μας διακρίνει.

Μαρία Πετροπούλου, εφημ. «ΤΟ ΒΗΜΑ», 06.11.2014

A. Να γράψετε την περίληψη του κειμένου σε 100-120 λέξεις.

Μονάδες 25

B1. Να επαληθεύσετε ή να διαψεύσετε, σύμφωνα με το κείμενο, το περιεχόμενο των παρακάτω προτάσεων, γράφοντας δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί σε κάθε πρόταση, τη λέξη **Σωστό**, αν η πρόταση είναι σωστή, ή τη λέξη **Λάθος**, αν η πρόταση είναι λανθασμένη:

1. Οι γυναίκες αποτελούν περισσότερο θύματα του καταναλωτισμού.
2. Η καταναλωτική μανία ενισχύεται αποκλειστικά από τη διαφήμιση και τις τεχνικές υποβολής που χρησιμοποιεί.
3. Η κατανάλωση προσφέρει παρηγοριά και ανακούφιση στον άνθρωπο.

4. Η κατανάλωση βελτιώνει την αυτοεικόνα και ενισχύει την κοινωνική ταυτότητα του ατόμου.
5. Για να περιοριστεί ο καταναλωτισμός το άτομο οφείλει να συνειδητοποιήσει ποιες είναι οι πηγές της πραγματικής ευτυχίας.

Μονάδες 10

B2. α. Να βρείτε τον τρόπο ανάπτυξης της παραγράφου «Οφείλουμε, όμως... ασφυκτικό κλοιό απομονωτισμού», δικαιολογώντας την απάντησή σας. (μον. 3)

β. Με ποιες διαρθρωτικές λέξεις επιτυγχάνεται η συνοχή των τριών πρώτων παραγράφων του κειμένου και ποια νοηματική σχέση εκφράζουν; (μον. 2)

Μονάδες 5

B3.α. Να σχολιάσετε τη γλώσσα και το νόημα του τίτλου (μον. 2).

β. Ποια είναι η λειτουργία των σημείων στίξης στις ακόλουθες φράσεις (μον. 4);

- «πλύση εγκεφάλου» (2^η παράγραφος),
- (ψυχαναγκαστική καταναλωτική συμπεριφορά) (3^η παράγραφος)

γ. Να αναγνωρίσετε το είδος της σύνταξης και να τη μετατρέψετε στο αντίθετο είδος στο παρακάτω παράδειγμα (μον. 4):

Η κατοχή υλικών αγαθών ενισχύει την αυτοεικόνα μας, καλύπτει την ανάγκη για επίδειξη και προσδιορίζει την κοινωνική μας ταυτότητα.

Μονάδες 10

B4.α. Να γράψετε από ένα αντώνυμο για τις λέξεις του κειμένου: **αιχμαλωτίζει, διακριτικό, έλλειμμα, εφήμερης, ανιαρή** (μον. 5).

β. Να γράψετε από ένα παράγωγο ουσιαστικό (απλό ή σύνθετο) για κάθε μία από τις λέξεις: ερεθίζοντας, πετυχαίνοντας, διακρίνει, έδειξαν, όντως (μον. 5).

Μονάδες 10

Γ. Στο πλαίσιο του μαθήματος της Νεοελληνικής Γλώσσας διοργανώνεται συζήτηση στην τάξη σας με θέμα την ποιότητα ζωής στη σύγχρονη εποχή. Στην εισήγησή σας να παρουσιάσετε στους συμμαθητές και τις συμμαθήτριές σας τις απόψεις σας για τις συνέπειες του καταναλωτισμού στον άνθρωπο και το φυσικό περιβάλλον και να προτείνετε τρόπους περιορισμού τους (500-600 λέξεις).

Μονάδες 40

Καλή επιτυχία!!!